

Årets landsby – 2011

Bagenkop på Langeland

29.10.2011

Allerførst: et rigtigt hjerteligt til lykke med den fine udnævnelse.

Jeg siger fine, fordi der i år var ikke mindre end 44 ansøgninger om at komme i betragtning til den titel, der nu bliver Jeres.

Og ikke alene var der 44, hvilket er det højeste antal ansøgninger, vi har haft, men de allerfleste af dem var af meget høj kvalitet. Det tog os faktisk rigtig lang tid at vælge, selv om I faktisk var med i opløbet helt fra start.

Jeg skal love for, at dommerkomiteen har oplevet et skred i de mange år, vi har fungeret. De første år var tunge.

Det var en ny tanke at udnævne årets landsby, for ikke mange var på det tidspunkt klar over, hvor alvorlig situationen kunne blive, hvis vi ikke gjorde noget aktivt for lokalområderne. Nogle satte sig ned og tænkte: jamen,

sådan må det vel så gå, vi kan jo ikke vende udviklingen. Det betød, at der var langt mellem ansøgerne til Årets Landsby.

Siden er alvoren gået op for det, der med et meget kedeligt udtryk hedder udkantsdanmark. Vi er blevet klare over, at hvis politikerne ikke tænker landet som en helhed, og hvis vi ikke selv yder noget i lokalområderne, så går det galt; så bliver Danmark skævt.

Der er én ting, vi har opdaget i den grad i disse år, og det er, at hvis der ingen ildsjæle er lokalt, så kan et lokalsamfund dø helt. Hvis der er ildsjæle, så sker der ting og sager.

Jeg husker for en række år siden, hvor vi var et sted i Jylland og oplevede, hvad der kan gøres selv et sted, som slet ikke havde nogen som helst forudsætninger for at blive et levende sted. Alligevel blev det et brag af et arrangement og et brag af et rigtigt valg. Jeg husker det så tydeligt, for en uge efter skulle jeg tale i naboområdet, fem km væk.

Jeg glædede mig. Men det kunne jeg have sparet mig, for til trods for, at de der havde mange forudsætninger for liv, så var der totalt død. Selv præsten så ud til at være ved at

---

afgå ved en stille død, så jeg, da jeg kom ind i forsamlingshuset, hvor alt var dyb alvor og bare mørke. Ingen gad gøre noget ved nogenting. Det blev en frygtelig lærestreg om, hvad der skal til, hvis et lokalområde skal leve og skal kunne tiltrække andre kreative mennesker. Og hvad der kan ske, hvis ingen gider.

Og nu er vi på Langeland. På sydspidsen af Langeland. Der er langt hertil. Der er vand på tre sider. Der mangler et opland. Kommunesammenlægningen har næppe gjort det lettere.

Og dog: når jeg i denne tid har sagt, jeg skulle til Bagenkop for at være med til at overrække denne pris, så har mange sagt: ja, de kan noget dernede! Og det kan vi jo se i papirerne, at I kan!

Jeg var forleden ude for at tale over emnet Det folkelige engagements nødvendighed. Den overskrift kunne vi passende sætte over det, I gør og har gjort her.

At I så bliver udnævnt netop i år, hvor vi har fået en drøm opfyldt ved at regeringen har udnævnt en minister for landdistrikterne, er værd at fejre.

For dermed har det officielle Danmark vist, at vi vil et Danmark i balance. Vi vil et Danmark, der både rummer

kvaliteten ved byerne, men vi vil også den kvalitet, det er at bo og udfolde sit liv udenfor byerne.

Jeg vil gerne på dommerkomiteens vegne byde den nye minister, Carsten Hansen rigtig hjertelig velkommen til arbejdet. Jeg er sikker på, at du vil kunne sætte dig meget vigtige spor i dit videre arbejde. Til Lykke, siger vi og nærer store forventninger alene til det signal, der ligger i, at du er blevet udnævnt.

Det danske samfund og landene omkring os står overfor store udfordringer. Stor gæld og arbejdsløshed præger Europa. Der er ingen tvivl om, at vi her i landet bliver nødt til at vurdere, hvordan vi vil definere velfærd i fremtiden.

Er velfærd kun noget andre skal levere? Er velfærd kun noget, vi betaler i dyre domme for? Er vi alene reduceret til forbrugere af ydelser, andre leverer eller er reel velfærd også et spørgsmål om, at vi hver især føler os forpligtet til at yde vores til det fælles? At vi oplever den glæde det er, at vores indsats kan bruges til noget? Jeg mener det sidste.

Forleden var jeg til koncert i Torøhuse forsamlingshus. Forsamlingshuset ligger i et lille bitte lokalsamfund under Assens Kommune. Salen var propfuld med 150 mennesker. Bestyrelsen havde inviteret Erik Grip. Han blev helt

bjergtaget af stemningen! Og den er der, for Torøhuse Forsamlingshus er en megasucces. Der er et utal af arrangementer – og altid fulde huse.

P- pladsen er udvidet, der er bygget kontor, toilet og garderobeafdeling til, køkkenet er renoveret. Jeg spurgte formanden: "Har det ikke været dyrt?" Han svarede: "Åh, ved du – vi har jo selv lavet det hele."

Sådan er der steder ud over landet, hvor det blomstrer. Bl.a. også her i Bagenkop.

Skal fællesskaberne, skal det lokale erhvervsliv og skal tilflytningen styrkes, så må vi selv. Så bliver det sjovt at være i "udkantsdanmark".

Folketinget har lige med alle stemmer vedtaget en ny folkeoplysningslov. Iflg. den pålægges kommunerne at lave en folkeoplysningspolitik. Det betyder, at hver kommune skal formulere en politik om, hvordan de vil udnytte alt det frivillige netværk, der er i kommune for at gøre kommunen mere attraktiv at flytte til, leve i, opleve i.

Det kræver, at kommunerne bliver klar over, hvilke menneskelige, kreative ressourcer, der er til stede i kommunen, og at kommunen tænker disse kreative

kræfter ind i bestræbelserne på at blive en kreativ og innovativ kommune.

Med loven og nu med udnævnelsen af den nye minister er der virkelig lagt op til, at kommunerne ud over landet bliver opmærksomme på, hvilke kræfter der findes i hver deres lokalområde og på, hvor vigtige disse lokale kræfter er for kommunens – og for landets – muligheder for at være netop så facetteret, som vi gerne vil have.

I er et mega-godt eksempel på, hvad det betyder for en kommune at have energiske, initiativrige mennesker, der gider tage fat og skabe et fællesskab og en udvikling i et område, der ellers alt for let ville blive glemt, eller som stille og roligt ville sygne hen.

I ville det anderledes. Det tjener Jer til stor ære og det er en hedspore for mange områder i Danmark.

Rigtig, rigtig hjertelig til lykke. Og tak for Jeres imponerende indsats.

Britta Schall Holberg

Okt. 2011

